

Sowjet-journalist en hoe word ik het

JE MOET WETEN WAT JE KUNT DOEN DAT MOET JE VOELEN

Grrr. Mijnheer Fedosioek, de Nederlandse pers heeft tot belangrijkste taak de nieuwsvoorziening. Hoe is dat met de pers in de Sowjet-Unie?

J. F. Wij stellen het veel algemener. In de Sowjet-Unie probeert iedereen het leven beter te maken. We willen vrede en een grotere welvaart voor heel het volk. Het is de taak van de pers daaraan mee te helpen. . .

Grrr. Zoals in de Stalinistische grondwet van 1936 is omschreven: 'ter versterking van het socialistisch stelsel en in overeenstemming met de belangen van het werkend volk.'

J. F. Ja. Al doet de toon en vooral de term 'werkend volk' nogal verouderd aan.

Grrr. Is er veel veranderd in de Sowjet-pers na de dood van Stalin?

J. F. Zeker, heel veel. De discussie en de kritiek in de kranten zijn sterk toegenomen. Op allerlei gebied.

Grrr. liberalisatie?

J. F. Het woord liberalisatie gebruiken we daar niet voor. Men

kan zeggen dat de grenzen zijn verlegd.

VRAGEN

Grrr. U heeft het woord kritiek gebruikt. Bedoelt u daarmee, dat er ook kritiek geleverd kan worden op principiële zaken, op de partij, de staat en het systeem.

J. F. (verzucht). De vragen die mij hier gesteld worden, passen altijd in hetzelfde stramen. Als u bij ons kwam, zouden we andere dingen willen weten. Maar goed, u stelt de vraag. U moet alleen goed begrijpen, ons systeem is niet als het uwe. Er zijn veel fouten gemaakt, er worden veel fouten gemaakt. Bij u ook denk ik. Maar bij ons is men het over de hoofdzaken eens. We willen allemaal in wezen hetzelfde. Dat wil natuurlijk helemaal niet zeggen, dat iedereen tevreden is, dat kan niet, bij u niet en bij ons niet, maar wel vinden we, de hoofdzaken zijn goed.

Het éénpartij-systeem in de Sowjet-Unie wordt gekritiseerd door u. Maar stel, dat iemand een andere partij wil oprichten, geen communistische maar bij voorbeeld een kapitalistische. Hij kan dat doen, maar niemand zal op die partij willen stemmen. Toch

wordt niemand gedwongen lid te worden van de communistische partij, kijk naar de Opperste-Sowjet. Vierenveertig procent van de leden is partijloos.

OPLEIDING

Grrr. Mijnheer Fedosioek, wij hebben u zoëven een en ander verteld over onze school. Kent men in de Sowjet-Unie ook een soortgelijke opleiding?

J. F. Niet in deze vorm, nee. Maar tien jaar geleden is er aan de universiteit van Moskou een faculteit voor journalistiek opgericht. Net als bij u wordt daar in talrijke vakken college gegeven en in de studietijd, die vijf jaar duurt, moeten de studenten verscheidene stades doorlopen.

Grrr. De toelatingseisen?

J. F. Ongeveer als bij u. De jongens en meisjes die journalist

willen worden, en die keuze is er voor iedereen, moeten — laten we maar zeggen — eindexamen middelbare school op zak hebben. Dat wil zeggen dat men ongeveer 17 is. Bij de toelating wordt dan alleen gekeken naar de capaciteiten. De studie is kosteloos en men krijgt een toelage, voldoende om zonder bij te verdienen van te kunnen leven.

Grrr. Heeft de partij invloed bij de aanstelling van journalisten?

J. F. (vermoeld maar luid). Nee, zeker niet. De afgestudeerden worden door de kranten zelf gevraagd bij hen te komen werken. Ze gaan slechts af op prestaties en capaciteiten.

GLAVIT

Grrr. Wat is het werk van de GLAVIT (hoofdadministratie voor zaken betreffende literatuur en uitgeverij. **Grrr.**, oesent deze censuur uit?

J. F. De GLAVIT. Ik denk, dat ik weet, waar die vraag vandaan komt. U heeft hem van die, eh naar het Westen overgelopen journalist, is het niet.

Grrr. (peinst) een naar het Westen overgelopen journalist?

J. F. Het valt me telkens weer op, dat men in Nederland — en daar niet alleen — een volkomen onjuiste voorstelling heeft van mijn land.

Grrr. Ja, ja, maar door een antwoord op deze vragen, proberen

we juist meer inzicht te krijgen.

J. F. U vergeet dat de systemen verschillen. Ieder systeem kent zijn grenzen, waarin men bepaalde dingen kan doen, andere moet laten. Maar goed, de GLAVIT. Kijk, we kunnen in de kranten bijvoorbeeld geen staatsgeheimen verraden. Of militaire geheimen. Ook mag je geen beledigingen neerschrijven. Je moet weten wat je kunt doen, dat moet je voelen. Maar het is de redactie zelf die dat bepaalt.

Grrr. Een krant hoeft niet eerst met alle kopij naar een ambtenaar van de GLAVIT?

J. F. Er wordt over alles en nog wat geschreven, over sport, hobby's, dat zijn geen staatsgeheimen. Dat betekent niet, dat er over moeilijk liggende zaken niet wordt geschreven. Zoals op het ogenblik, over economische dingen bij voorbeeld.

Grrr. Maar de krantenredacties, of liever de pers in de Sowjet-Unie, worden hier veelal beschouwd als een instrument in de handen van de partij.

J. F. Dat is, dat is, zal ik maar zeggen, erg primitief uitgedrukt. We hebben talloze kranten, grote, kleine, regionale; kranten op allerlei gebied. Religieus, techniek, sport. . . bijvoorbeeld. Dacht u, dat die een instrument vormen van de partij?

Grrr. hm.

GERT V.D. B. ADDY DE V.

Foto Utrechts Nieuwsblad

Joeri Fedosioek, 46 jaar, als journalist verbonden aan het Sowjet-persbureau Novosti, en gedurende het Tussederusselustrum van Unitas (begin november) werkzaam bij het Utrechtsch Nieuwsblad, toonde zich in een gesprek met Grrrom een druk en enthousiast prater. In dit gesprek, dat vooral de Sowjet-pers en haar journalisten tot onderwerp had, dreigde hij alleen dan vermoed, teleurgesteld en een weinig gekweld te raken, wanneer we vragen stelden, die ons inziens het verschil tussen beide landen het duidelijkst kenmerken. Liever dan telkens (hij sprak met veel mensen) deze kwesties te moeten behandelen, had hij het over de overeenkomsten tussen beide landen. De antwoorden die hij desondanks gaf, leken naar onze mening de vraagstelling enigszins te omzeilen en niet helemaal tegemoet te komen aan zijn eigen wens tot een betere kijk op het leven in beide landen. Legden wij misschien te veel nadruk op de uitloeijsels van beide politieke systemen, de heer Fedosioek, zoekt het eerder in een positieve opstelling voor elkaar. Terecht, maar het is alleen maar gemakkelijker dan te weten wat je aan elkaar hebt.

Begeleiding interview

GRRROMSELS

De leerlingen van de School voor de Journalistiek, diepdoor-drongen van de verwachtingen die in hen worden gesteld, beloven plechtig hun best te doen het aanzien van de Nederlandse journalist op te vezeilen naar eervoller en achtenswaardiger positie.

Gezien de tabel van de Nederlandse Beroepsprestige-sratificatie in hun zojuist aangeschafte boek voor het vak sociologie, stellen zij zich voor, de daar aangegeven plaats tussen de onderwijzer i.o. en de technisch tekenaar te verlaten en op te rukken naar een plekje onder de eerste tien van deze lijst. Wat ten minste betekent, boven de veearts en direct onder de directeur van een grote onderneming. In de hoop de stoutste dromen hiermee te overtreffen, stellen zij tevreden vast, dat dit niet mis is. En gaan als de donder over tot de orde van de dag. p.s. Onze achting voor onze toekomstige positie ging, na wat er over de school en haar leerlingen is geschreven en gezegd, reeds met sprongen omhoog. . . .

Hoewel we er niet vanuit zijn gegaan, dat de behoefte aan Grrrom een niet te bevredigen zaak zou zijn, vinden we het tóch teleurstellend, dat er van helemaal geen vraag naar Grrrom sprake is. En hoewel we er wel vanuit zijn gegaan, dat ook Grrrom niet op alle vragen het antwoord kent, vinden we het toch jammer, dat er op onze antwoorden geen enkele vraag ligt te wachten. . . .

Grrrom, niet gebonden aan wie of wat, zeker niet aan financiën en vakkennis, verwacht hieraan een spoedig eind. Zeker wat die laatste aangaat. . . .

Op ons heeft de school en ook haar docenten een goede indruk gemaakt. Houden zo! Daarentegen zijn we nog steeds niet teleurgesteld in de leerlingen. Laat daar snel verandering in komen!

ADDY DE VISSER

De glimlach van een oktoberdag

Wij schrijven 30 september 1966.
Plaats van handeling: de Noordelijke Residentie ofwel Peking.

Het is de hefe dag weer onrustig geweest, maar nu stonden de bezigheden niet zozeer in het teken van de Culturele Revolutie, alswel in die van de voorbereidingen voor de grote dag van morgen: de zeventiende verjaardag van de stichting van de Chinese Volksrepubliek.

In de loop van deze en vorige dagen zijn enorme aanplakborden met citaten van Mao Tse-tung in de hele stad aangebracht. Rode vlaggen wapperen overal — langs de hoofdverkeerswegen als de 'Het Oosten wordt Rood' Boulevard, de straten en steegjes.

Ook op het T'ien An Mën Plein — het Plein van de Hemelse Vrede — is men druk bezig geweest. Het gebouw waarop de Centrale Tribune is gevestigd, de Poort van de Hemelse Vrede, is opnieuw met rode verf bestreken. Op het dak zijn talrijke schilderijen aangebracht; één ervan, 'De zonnebloem richt zich naar de zon', symboliseert het hart van het volk dat zich richt naar Voorzitter Mao Tse-tung en de Communistische Partij. Op de muur, die gericht is naar het plein, is een enorm kleurenportret van de Grote Leider gehangen, terwijl in het oosten en het westen afbeeldingen van Marx, Engels, Lenin en Stalin en in het zuiden een grote foto van Sun Yat-sen te zien zijn. Langzaam wordt het donker en op het plein zijn de lichten reeds ontstoken. De weinige auto's die op het plein rijden verzinken in het niet op deze reusachtige viakte. Maar morgen, morgen zal het anders zijn. Dan zal het T'ien An Mën Plein vol zijn, overvol. Overvol van mensen die hun nationale feestdag komen vieren in hun hoofdstad, Peking.

Het loopt tegen twaalf en bijna iedereen slaapt. Nog even en dan slaan de klokken twaalf uur.

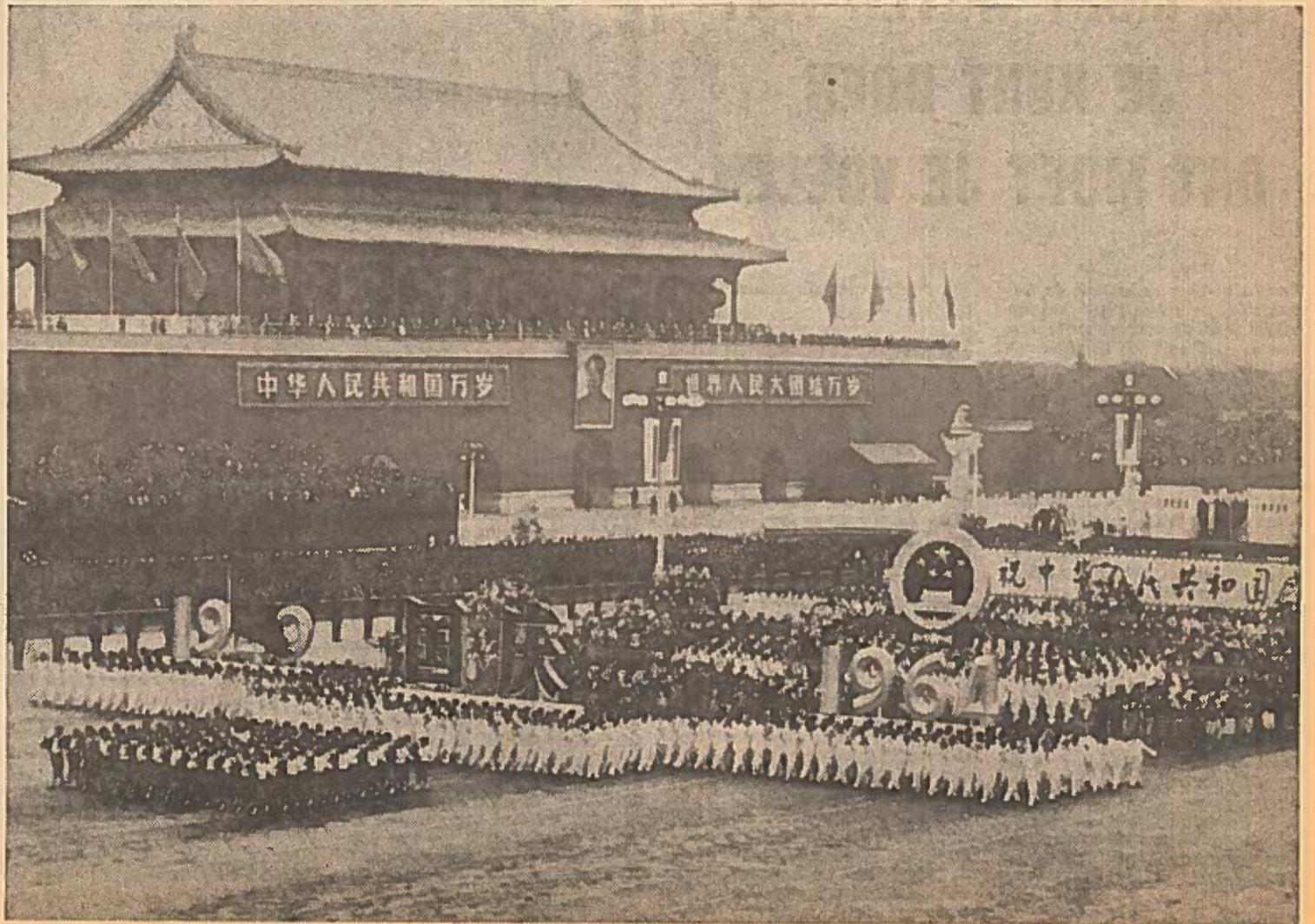
De dertigste september is voorbij; het is nu Eén Oktober. Eén Oktober: zeventien jaar geleden riep Mao Tse-tung op hetzelfde plein temidden van zijn wapenbroeders de Volksrepubliek China uit. Ook toen was het feest, na een harde strijd tussen de troepen van Chiang Kai-shek en die van Mao Tse-tung. Chiang trok zich terug op Taiwan en Mao bleef.

Ook vandaag zal de 72-jarige leider op het podium staan; niet om de republiek uit te roepen, maar om de eerbetuigingen van zijn volk in ontvangst te nemen. Want dat het volk hem vereert als een god zal ook deze Eerste Oktober blijken, evenals dat vorig jaar het geval was en het jaar daarvoor.

Het begint lichter worden; de eerste mensen verschijnen op straat en over enkele uren zal men over de koppen kunnen lopen.

De kranten, waaronder de Jên Min Jih Pao — het Volksdagblad — hebben op de voorpagina een grote foto van Mao Tse-tung gepubliceerd. Bij nadere beschouwing ziet men op een van de andere pagina's afbeeldingen van de drie Chinese kernproeven.

Het T'ien An Mën Plein stroomt vol met mensen uit alle delen van de Volksrepubliek — uit Tibet, Uighur, Binnen-Mongolië, Hunan, Fukien en vele andere gebieden. Langzaam kruipen de wijzer van de klok naar tien uur. De hemel is gevuld met guirlandes, die in de lucht worden gehouden door duizenden rode ballonnen. En daar verschijnt de Grote Leider Mao Tse-tung tezamen met zijn opvolger Lin Piao op de Centrale Tribune. Het orkest speelt: 'Tung Fang Hung' (Het Oosten wordt Rood) en de

Een beeld van de feestelijkheden ter gelegenheid van de 15de verjaardag van de Chinese Volksrepubliek, in 1964. Op de achtergrond de Poort van de Hemelse Vrede, waarop temidden van de leuzen 'Leve de Volksrepubliek China' en 'Leve de grote eenheid tussen de wereldvolkeren' een portret van Voorzitter Mao Tse-tung hangt. Op de Centrale tribune bevinden zich de staats- en partijleiders en de buitenlandse gasten. Op de voorgrond trekken groepen van de bevolking voorbij. Evenals vele leuzen, wordt ook het staatswapen meegevoerd.

Foto Nieuwsblad van het Noorden

menigte vormt een rood bloemen-tapijt met gouden karakters: 'Mao Chu Hsi Wan Sui' — Leve Voorzitter Mao.

Mao Tse-tung en Lin Pao, die er goed uitzien, staan temidden van andere staats- en partijleiders, waaronder Liu Shao-chi, Kang Cheng, Chou En-lai en Chen Yi, en kijken uit op het T'ien An Mën Plein dat rood ziet van de vlaggen en bloemen. Rood: de kleur van de vooruitgang, de kleur van de Revolutie. Andere kleuren zijn, in tegenstelling met vorige jaren, niet aanwezig. Daardoor maakt het plein een ietwat eenzonnige indruk; doch men ziet haast niets: de ovaties vergen zoveel van het gehoorvermogen eronder schijnt te lijden. Keer op keer hoort men: 'Mao Chu Hsi Wan Sui! Mao Chu Hsi Wan Sui!'

Het duurt enige tijd voordat het rustiger wordt en de waarnemend burgemeester van Peking, Wu Teh, de bijeenkomst kan openen. Hij spreekt niet lang en na zijn rede weerklinkt het volkslied en daveren 28 kanonschoten door de lucht. Wederom worden er spreekkoren aangeheven ter ere van de Grote Leider. De Grote Leider, de Almachtige, glimlacht vanaf de tribune en maakt, ten teken van groot gebaren met zijn rechterhand. Maar plotseling verstommen de toejuichingen: de op één na grootste leider, Minister van Defensie Lin Piao, betreedt het spreekgestoelte. Onder een bijna angstwekkende stilte begint Lin zijn rede:

'Kameraden en vrienden! Het is vandaag feest. Wij herdenken de stichting van de Chinese Volksrepubliek zeventien jaar geleden. Uit naam van onze Grote Leider, Voorzitter Mao Tse-tung, van het Centrale Comité van de Partij en van de Regering van de

Volksrepubliek China begroet ik hartelijk onze arbeiders, boeren en soldaten, onze onderwijzers en studenten, onze Revolutionaire Rode Wachters en de andere Revolutionaire militante organisaties van onze jongeren en onze Revolutionaire kaders en ik spreek mijn oprechte welkomswensen uit tegenover de vrienden die uit verschillende landen gekomen zijn.'

Een donderend applaus stijgt op uit de massa. Lin wacht even en gaat dan verder 'De wereld verkeert hedentendage in een uitstekende toestand. De grote veranderingen die de wereld de laatste jaren heeft meegemaakt tonen aan dat de imperialisten, geleid door de V.S., de moderne revisionisten en de reactionairen van de verschillende landen het niet lang meer zullen maken; Het Amerikaanse imperialisme doet zijn best om een aanleiding te vinden om een wereldoorlog te beginnen!

Wij moeten dat ernstig opnemen! De haard van de huidige strijd bevindt zich in Viet Nam. Alle maatregelen van onze kant zijn genomen! Wij zijn gereed om de grootste nationale offers te brengen, wij zijn vastbesloten om het Vietnamese broedervolk te steunen en om tot het einde de vrijheidsstrijd tegen de Amerikaanse agressie te voeren! De imperialisten met de V.S. aan het hoofd en de moderne revisionisten, die als centrum de U.S.S.R. hebben, spannen samen met elkaar en bereiden op slinkse wijze bedrieglijke vredesonderhandelingen voor.'

Op dit moment wordt Lin Piao genoodzaakt zijn rede te onderbreken. Wat de oorzaak is weten we aanvankelijk niet, maar dan zien we verschillende afgevaardigden van het podium verdw'nen. Van hier uit is niet te zien wie het zijn, doch met de

laatste zin van Lins toespraak nog in de gedachte kunnen we het wel raden: ongetwijfeld zullen de vertegenwoordigers van de U.S.S.R. en verschillende Oosteuropese landen en waarschijnlijk ook de Mongoolse Volksrepubliek als protest tegen deze beschuldiging hun zetels hebben verlaten. Lin vertrekt geen spier van zijn gezicht en gaat, nadat de delegaties verdwenen zijn verder: 'Kameraden en vrienden! Al onze verwezenlijkingen, al onze overwinningen hebben wij te danken aan de voortreffelijke leiding van Voorzitter Mao. Dit zijn even zoveel overwinningen van de denkbeelden van Voorzitter Mao.'

Wij moeten de denkbeelden van Voorzitter Mao gebruiken om de denkbeelden van het hart van de partij en die van ons gehele volk te verenigen. Wij moeten op nationale schaal bij het volk aandringen om de werken van Voorzitter Mao Tse-tung te bestuderen!

Wij moeten het hele land omvormen in een grote school, waar de denkbeelden van Voorzitter Mao heersen! Wij moeten van ons grote vaderland een nog krachtiger en nog welvarender land maken! Dat heeft ons volk nodig; dat ook verwachten de volkeren van de wereld van ons! Leve het volk van de verschillende nationaliteiten van China!

Leve de grote unie van volkeren van de wereld!
Leve de Volksrepubliek China!
Leve de Chinese Communistische Partij!
Leve de altijd overwinnende denkbeelden van Mao-Tse-tung!

Leve onze Grote Leider, Voorzitter Mao!
Dat hij lang leve!
Dat hij zeer lang leve!
Na iedere wens heffen de 1,5 miljoen aanwezigen luide toe-

juichingen aan. De redevoering van Lin Piao heeft niet lang geduurd: ongeveer vijftien minuten.

Nu zullen aan het woord komen verschillende vertegenwoordigers van verschillende onderdelen van het Chinese volk.

Achtereenvolgens zullen spreken Wang Yeou-fa, afgevaardigde van de arbeiders, Ch'en Yung-kang, vertegenwoordiger van de boeren; Kouo Siao-se, die namens de Volksbevrijdingsleger een rede zal houden; Nieh Meng-min namens de studenten en de Tibetaan Pazang voor de nationale minderheden. Terwijl zij spreken maken reeds anderen zich op om daarna het spreekgestoelte te beklimmen. Onder hen zien we Ta Thi Kieu, strijdster uit Zuid Viet Nam; E. F. Hill, voorzitter van de Communistische Partij van Australië; Da Cruz, vrijheidsstrijder uit Angola en Kuroda Hisao, vicevoorzitter van de Vriendschapsbeweging Japan-China.

De toespraken zullen niet erg lang zijn, want er moet nog een heel programma afgewerkt worden, met als hoogtepunt het defilé, dat vanmiddag plaats zal vinden.

De laatste spreker heeft zijn rede beëindigd met te zeggen dat zowel het Japanse als het Chinese volk dezelfde taak hebben: te strijden tegen het Amerikaanse imperialisme.

Een enorm gejuich barst weer los; het volk is buiten zichzelf van geestdrift: 'Mao Chu Hsi Wan Sui! Mao Chu Hsi Wan Sui!' De betogen zijn inderdaad niet erg lang geweest. Het is nu kwart over elf en over enkele ogenblikken zal het grote defilé beginnen.

Voorzitter Mao Tse-tung, kameraad Lin Piao en andere staats- en partijleiders wachten evenals de duizenden op het plein op de meest indrukwekkende gebeurtenis van deze dag.

JOHAN HAAN

Verkiezingen een ZOotje

ting van beide organen moest voorbereiden. De 'raad' bestond uit twee gekozen vertegenwoordigers van elke klas. Want ook op school blijven wij democratisch. De studieraad krijgt tot taak de problemen op het gebied van de studie op te lossen. Vooral het contact tussen leerlingen en docenten is hierbij belangrijk, vandaar dat beide er zitting in hebben. De taak van de schoolvereniging gaat alles omvatten wat buiten de studie valt.

De studieraad kwam het eerst tot stand. Elk van de vier klassen heeft één vertegenwoordiger afgevaardigd; te weten: Willy Bruinsma, Hans Post, Jan Bart Klaster en Addy de Visser, terwijl voor de docenten mej. mr. F. Klaver en de heren dr. M. Schneider, H. Schaafsma, dr. W. Blok en dr. P. C. M. Zijlstra het woord zullen voeren.

De verkiezing van het bestuur van de schoolvereniging was ingewikkelder. Iedereen die zich in staat voelde om de school naar buiten te vertegenwoordigen kon zich opgeven als kandidaat. Uiteindelijk storbten dertien leerlingen zich in de verkiezingsstrijd. Men kon op de meest on-

mogelijke plaatsen lezen wie zich om de meest onmogelijke reden verkiesbaar stelde. Het was een feit dat met de toename van het aantal leuzen, slagzinnen en cartoons de tekst primitiever werd, maar het was gezellig. Vlak voor de verkiezing kreeg iedere kandidaat nog gelegenheid ten aanhore van alle leerlingen uiteen te zetten waarom hij of zij zich het meest geschikt vond.

Tenslotte werden gekozen: Willem Hogendoorn, voorzitter; Joep van der Hart, vice-voorzitter; Adriaan Bloemendaal, secretaris extern; Chrisje Langeraar, secretaresse intern; Maria Hendriks, penningmeesteresse; en Johan van Workum, public relations.

Nu worden er allerlei sub-verenigingen gevormd, zodat het niet lang meer zal duren of iedereen heeft zitting in een of ander bestuur. Dat is een goede voorbereiding voor ons later werk. We leven in een land met voor alles een clubje, vereniging, commissie en het is prettig als we later weten hoe dat precies in elkaar zit.

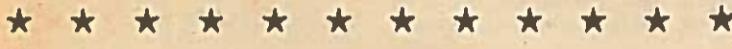
J. G.

(foto Het Vrije Volk)

Op de studiedagen die eind september te Driebergen werden gehouden, werd reeds duidelijk dat ook de School voor de Journalistiek zijn eigen schoolvereniging en studieraad moest hebben.

Daar werd toen een Raad van Acht geïnstalleerd die de oprich-

Soms, als je achter de ruggen van toevallige feestvierders tegen de pul van een huis het effen gelaat van een buitenlandse arbeider ziet. Zoals een Turk bij een buurtfeest lange tijd toekeek, hoe zijn burens laveloos raakten en wachtte tot ze in hem de buurman zouden herkennen, die er vorig jaar ook stond. Of die keer dat twee Marokkanen, in houding en uitdrukking wetend dat ze buitenstaanders bleven, achter een haag van toeschouwers de toeren van een ponnyclub gadesloegen, op een vrije zaterdagmiddag, op weg naar hun pensioen. En dat, omdat. Soms.

ADDY DE V.

Terug naar Oegstgeest

alwaar wij een advertentie signaleren van een niet nader te noemen directeur die volgens het Algemeen Dagblad J. van der Marel heet, in de Rotterdammer P. van de Marel wordt genoemd en in ieder geval iets doet bij Marels Autobedrijf N.V. (geen familie natuurlijk). De advertentie viel nogal in het oog, het was in letterlijke zin een koe van een advertentie. Van de(r) Marel (vroeger boer geweest, vandaar) vatte de koe bij de horens en deelde kwistig de kleden uit. Bijzondere koeijasjes, dat wel. Jasjes met letters, Jasjes met woorden, Jasjes met reclame. Reclame voor auto's van... Van der Marel! Van koe naar auto, van auto naar koe. Ook een sigarettenfabrikant toont belangstelling voor deze sandwich-koestunt en hiermee is dan wel het hek van de dam. Heeft u ooit een koe Brandaris horen loeien? Zo ja, dan roekt u tegenwoordig zeker andere shag. De meeste koeien schijnen er, aldus Van der Marel, warm voor te lopen, maar je zult zien, er komt toch weer een groep met het opschrift: verboden aan te plakken. Dat is dan voor de gesubsidieerde koeien.

De grotestadskoeien krijgen het natuurlijk nog moeilijker. Zij zullen voortaan door het leven moeten met de opschriften The Animals, The Rolling Stones, Het Witte Wijvenplan... Waarom stelt Van der Marel ons voor zulke moeilijke problemen? Mag je een koe voor de gek(?) houden? En een paard en een hond? Commercieel Nederland schuift deze vragen zonder meer van tafel. Men is al druk bezig met de dekkledenontwerpen. En zo zult u dan waarschijnlijk binnenkort uw zwart-witte vrienden geluidloos horen schreeuwen: 'Met melk meer mans' en 'Melk geeft een gezondere huid'. Want de reclame ruikt onstuitbaar op. Zelfs wij hebben er voor moeten zwichten. Terug uit Oegstgeest hebben we onze koe uit het schuurtje gehaald en hem (eh... haar) met een dekkleed aan in ons voortuintje getaleerd. En iedereen die lezen kan staat eventjes bij het tuinhokje stil en leest op onze koe: VAN DER MAREL, WIL JE OOK EEN STUKJE KOE UIT HET VUISTJE?

IRIS W.

De inhoud van Het Beste, zo lezen we, bestaat uit een selectie van wat kranten en tijdschriften 'uit de gehele wereld' hebben gedrukt. Het Beste hieruit wordt

DRAAG HET GEBROKEN GEWEER !!

Degenen van onze lezers, die zich luchtig, geheel volgens de mode, maar vooral ook idealistisch willen kleden, worden hiertoe in staat gesteld door enkele geestverwanten van de Anarchistische Werkgroep Kennemerland. Deze vervaardigen namelijk t-shirts met ons embleem: HET GEBROKEN GEWEER (zwart op wit, korte mouw en gegarandeerd wasecht)... Vergeet niet bij uw bestelling op te geven: heer of dame.

Uit 'de Vrije' (anarchistisch tijdschrift)

door meer dan 100 redacteuren herschreven, die de artikelen dan samenvatten in een kortere, gemakkelijker leesbare vorm. Het Beste, vervolgt men, bevat elke maand ongeveer 25 artikelen van blijvend belang over zeer uiteenlopende onderwerpen en minstens één boek in verkorte vorm, dat in het middelpunt van de belangstelling staat (Het kromme Nederlands is van H.B.).

Sinds oktober 1953 rollen de 'Bestes' overal de brievenbussen in. Zij, die de buitenlandse uitgaven van Reader's Digest niet kennen, koesterden nog hoge verwachtingen. Stelt u voor! De beste artikelen UIT DE GEHELE WERELD, door meer dan 100 redacteuren met zorg uitgezocht. Enig doel: de verruiming van uw blik. Enige opzet: u bekend te maken met opinies uit de gehele wereldpers!

Voor de kritische lezer werd het blad, dat zich, (o hypocriete!) tooit met de naam Het Beste, een grote frustratie. Dit tijdschrift ademt zo'n typisch Amerikaanse geest, dat men er nauwelijks genuanceerde artikelen in kan verwachten. De politieke onderwerpen van de laatste jaren spreken wat dit betreft duidelijke taal: Het leven achter de Muur; Ik ben in Rood China op school geweest. Rusland's verborgen zwakten; Houdt Peking buiten de deur!; Wij kunnen u begraven, meneer Chroestsjewi!; Vervalsingen; Moskous nieuwste propagandawapen; Geef een kamerad' ik op stuk; De groeiende dreiging van Russische handel en hulp; De sabotage van Amerika's

rakettenprogramma; Waarom Amerika vecht in Vietnam; Waarom Amerika niet moet onderhandelen over Vietnam, enz., enz.

Het is duidelijk welke kranten de heren redacteuren er voor hun lezers op na slaan. Artikelen, die buiten de Verenigde Staten verschijnen worden kennelijk alleen opgenomen als deze óf geen politieke mening verkondigen óf van zo'n sterke Amerikaanse kontlikkerij getuigen, dat ze de censuur van de redactie kunnen passen. Let wel: ik heb geen enkel bezwaar tegen publicatie van rechtse, wereldvreemde artikelen. Wel heb ik bezwaar tegen publicatie van dergelijke artikelen onder het mom van artikelen van blijvend belang uit de gehele wereldpers!

Voor de sentimentele, in zalverige bewoordingen geschreven artikelen over invaliden, die weer in het maatschappelijk leven worden opgenomen, de manieren om te vermageren en de moederlike hebben we in Nederland zelf een betere slokop gevonden: Libelle.

Ik krijg sterk de indruk, dat achter de redactie een, door Morelo Herbewapening geïnfecteerde, kliek schuilgaat. Een indruk, die alleen maar wordt versterkt door het niet aflatende semi-wetenschappelijke geschrift tegen roken en drinken en vaag gebrabbel over een zwoerig christendom en een dubbele moraal. De viag dekt de lading niet. Het Beste druipt van haat tegen alles wat links is of zich zo gedraagt (zie b.v. de Brief aan een jonge Provo, op oubollige wijze geschreven door een zielige paternalist). Het Beste is niet het allerbeste. Daarom de volgende conclusie: Het Beste behoeft een nieuwe ondertitel. En als suggestie: 'Veel liefs uit Washington'.

ADRIAAN P. B.

GRROM dankt de N.V. De Arbeiderspers (Het Vrije Volk) voor haar sympathieke en onbaatzuchtige medewerking bij de verzending van dit blad.

'Lullig, dat anderen uitmaken wat je mag zien'

Interview met Thijs Ockersen, leerling filmakademie te A'dam

K.B. Is er een film geweest die je interesse voor film heeft gestimuleerd?

T.O. Dat is moeilijk te zeggen! Ik geloof het niet. Toen ik vijf of zes jaar oud was, ging ik met mijn ouders regelmatig naar de Cineac. Later, in Zandvoort, ging ik iedere zondagmiddag naar de film.

K.B. Maar er moet toch een bepaalde film zijn die je eerste eigen film beïnvloed heeft?

T.O. Ik ben op mijn veertiende of vijftiende gaan filmen. Ja, en naar wat voor films ga je dan? (lacht) Sensationele films zoals 'The Bridge on the river Kwai' en dergelijke. Grote invloed heb ik pas gekregen van films als 'Marinbad', ja, die vooral en ook zeker '81', natuurlijk zou ik haast willen zeggen...

K.B. Wat vindt je van de rol van de acteurs? Antonioni heeft eens in een interview gezegd, dat de acteur geheel afhankelijk is van de regisseur. Ik dacht dat de jonge filmers, en dus ook jij, hier een andere mening over hadden?

T.O. Inderdaad; vroeger was, in Europa althans, die rol volkomen

onbelangrijk. In Amerika is dat altijd anders geweest. Tegenwoordig worden veel scenario's op een acteur geschreven; dit komt ook, omdat de harmonie bij de tegenwoordige filmgroepen veel groter is. In Nederland bij voorbeeld Skoop en de 123 groep. De regisseur ziet veel buitenlandse films, dus veel buitenlandse acteurs en actrices. Een film met grote namen trekt: maar film-liefhebbers en ook al het gewone publiek gaat naar een film van b.v. Van der Heyde, Haanstra, en niet naar Culeman of zo.

K.B. Wat vindt je van de huidige Nederlandse film? En dan vooral de films van De la Parra, Weisz enz. tegenover die van Rademakers en de documentaristen Haanstra en Van der Horst.

T.O. Ja, Haanstra en Van der Horst zijn natuurlijk vaklui. Zij maken mooie films. Maar er is bij mensen met belangstelling voor film nou niet zo'n vraag naar. Rademakers zit teveel aan het toneel vast, waardoor hij nooit een goede film zal kunnen maken, die helemaal letterlijk film is. De anderen die je noemde zijn veel meer met film bezig. Alleen ze worden niet goed verkocht. 'Een ochtend van zes weken' is in

het buitenland gevallen, omdat er geen aandacht aan de publiciteit was besteed.

K.B. Lennaert Nijgh is gezakt voor het eindexamen van de Academie. Toch had hij volgens de critieken de beste film. Hij is op theorie gezakt, maar de film-academie is toch op de praktijk gericht?

T.O. Je moet niet vergeten dat Lennaert wel de regisseur was, maar dat er ook nog andere mensen aan meewerkten. Maar wat is belangrijker: theorie of praktijk? Lennaert had volgens mij bewust niets aan theorie gedaan; hij wilde het niet kennen. Waarom weet ik niet? Hij had overigens het scenario ook geschreven.

K.B. Werken jullie met eigen scenario's, of wordt er gebruik gemaakt van bestaande verhalen en romans? Jan Vrijman heeft gezegd dat Nederlandse schrijvers steeds meer interesse krijgen voor film en dus ook scenario's gaan schrijven!

T.O. Ik kan mij niet herinneren dat wij ooit een scenario verfilmd hebben van een schrijver. De auteursrechten zijn erg hoog. En de bedoeling van de Academie is dat men zelf ideeën uitspuit.

Scenario's bewerking wordt wel gedaan. Ik heb zelf een scenario gemaakt; naar een verhaal van Marga Minco. Het zal wel nooit verfilmd worden.

K.B. Hoe komt het dan in, ik mag wel zeggen alle Nederlandse films het geluid zo erbarmelijk slecht is?

T.O. Nederland is nog niet zo ver met nasynchroniseren als andere landen. Er wordt 'gedubt', dit is zonder geluid opnemen en dan bewerken naar een zogenaamd gidsgeluid. Vandaar dat jij bij films als b.v. 'Het Ganstermeisje' situaties krijgt, dat mensen op 25 meter afstand van de camera staan te praten, terwijl het geluid doorkomt alsof ze op 2 meter afstand staan. Het is te duur om het direct op te nemen. Er komen teveel bijgeluiden bij. (stiltte) Nasynchronisatie kan ook overdreven worden. Als je b.v. in Duitsland een Engelse film gaat zien, hoor je Duitse stemmen. Dat klinkt vaak absurd, vooral als dat Duits je toch al tegenstaat. (lacht).

K.B. Filmkeuring?

T.O. Ik vind het maar een onduidelijke zaak. Uit 'Les Amants' werd in tweede instantie (na 7 jaar) het dochttertje van de vrouw geknipt, zodat je in be-

paalde scènes de stem van een klein meisje hoort, terwijl dit helemaal niet thuis te brengen is. Het is eigenlijk wel om je rot te lachen... of om je kapot te ergeren. Het is lullig dat anderen uitmaken wat je wel en niet mag zien. Ik kan de gedachtegang niet volgen. Ik vind het erg moeilijk. Uit de 'Grote Stille' is een gedeelte van die lesbische verhouding geknipt, ik weet niet wat. Maar er zijn toch maar heel weinig films die helemaal worden afgekeurd.

K.B. En 'Schermerhoorn' dan?

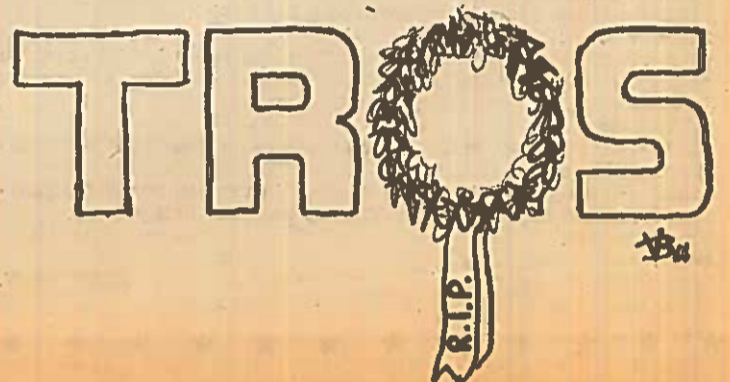
T.O. Van 'Schermerhoorn' is belachelijk. Die erotische scène, als je het zo noemen kan, tussen Shaffy en dat jongetje doet even vreemd aan, wel een shockeffect, maar dat is geen reden om een film af te keuren. (stiltte)

K.B. Wat vind je van de huidige filmkritiek? En dan niet van de speciale filmbladen.

T.O. De Telegraaf en Volkskrant critici schrijven op hun publiek. Het Parool misschien ook wel. Filmkritiek vind ik erg moeilijk. Wij zijn er mee bezig. Teveel critici zijn te slecht geïnformeerd; ik ben bang dat die school van jullie daar ook niet veel aan zal veranderen!

Kornelis L. K. Brants.

Scène uit de film 'Bennie pour les dames', een persiflage op de films van Eddy Constantine. 3 jaar geleden op 17 jarige leeftijd gemaakt door Thijs Ockersen, nu leerling aan de Filmacademie te Amsterdam, met wie een onzer redacteurs een gesprek had.

TELEVISIE

LANG LEVE DE TROS DE TROS GAAT DOOD,

Met de frequentie van een keer per week, heeft de TROS één uur zendtijd tot haar beschikking staan. Voor de komst van de TROS is er nogal wat geschreeuwd over die zestig minuten. Ook door ons, dat willen we best bekennen. Die geluiden zijn nu wat verstomd. En wat ons betreft, wij zijn zelfs zeer stil geworden. De TROS kan dat ene uur niet eens behoorlijk vullen.

Het begin was aardig; rechtvaardigde zelfs enige hoop voor de toekomst. Nu het nieuwe er echter af is, en we zo'n beetje weten wat ons te wachten staat; weten we dat ons niets te wachten staat. De TROS zou iets nieuws gaan brengen. Het is duidelijk dat daar in elk geval niets van terecht komt. Ook de goede eerste uitzending had weinig met de indrukwekkende belofte 'anders dan anderen' te maken. De concurrentie kan weer rustig gaan slapen. Van de TROS valt geen gevaar te duchten.

...

Bekijken we de programma's van de TROS in het geheel van twee weken, dan krijgen we het volgende beeld. Van de 120 minuten (Nederland I en II) worden er 75 in beslag genomen door twee buitenlandse filmseries. 'Mijn Oom van Mars' (15 min.) was tot nog toe leuk, maar is gedoemd om stomvervelend te worden. Dat Oom alles kan, weten we nu wel en de aardigheid raakt er af. Trouwens, vergeleken bij wat de andere omroepen aan komische series brengen, is Oom maar een schamel produkt. Van enig gewicht in de concurrentiestrijd is hij dan ook niet.

Laura Storm (Nederland II, 50 min.) moet voor het avontuur zorgen. Een fiere vrouw, deze Laura, maar voor echt avontuur willen we voorlopig liever bij de AVRO aan (Napoleon, Van UNCLE).

Om de 120 minuten vol te maken, bedient de TROS zich verder van Jack Chandu. Deze heer heeft zich tot taak gesteld om de goegemoets in afleveringen van 5 (!) minuten duidelijk te maken wat grafologie is. Hij gaat zijn gang maar. Ook konden we nog naar een 'Kwis' kijken, tien minuten (te) lang.

Maar laten we vooral mr. Landré niet vergeten. Ten slotte zorgt hij voor het enige programma waarmee de TROS de concurrentie de baas is. Wij hebben grote bewondering voor mr. Landré. Hij heeft durf. Er is ten slotte heel wat moed voor nodig om ten overstaan van miljoenen te verklaren dat de TROS geen praat-omroep zal worden, om vervolgens nog een kwartier lang door te kletsen. Hij zal zeker een populaire figuur worden, mr. Landré. Het zou ons niet verbazen als hij nog eens verklaart dat we wel oom Jobs mogen zeggen.

...

Het gaat mis met de TROS. Heuvelafwaarts. En wie het niet geloven wil, laat dit hem overtuigen: zelfs Leo Riemens heeft het toegegeven. Zelfs hij staakte het zwaaien met lof.

Het is een trieste zaak.

Want al die mensen die de neus omhoog staken om een frisse wind op te snuiven, zijn nu tot de ontdekking gekomen dat het in Bussum nog steeds naar zultjes stinkt.

Eigenlijk zijn ze gewoon bedrogen.

GERT v. d. BREGGEN